

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ

УДК 378.147:373.31:004

DOI: 10.31652/2412-1142-2023-70-5-13

Білик Юлія Петрівна

аспірантка кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами,
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,

м. Вінниця, Україна

ORCID ID: 0000-0002-0195-7117

jamsie@ukr.net

ОСВІТНІЙ ВЕБСАЙТ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Анотація. Інформатизація та цифровізація освітньої сфери сприяє розширенню підходів і методів професійної підготовки учителя початкових класів. В умовах пандемії, спричиненої поширенням коронавірусу Covid-19 і введенням воєнного стану, зумовленого повномасштабним вторгненням агресора, довготривалих перебоїв у постачанні електроенергії, особливий акцент ставиться на дистанційне навчання і різноманітні форми, методи, засоби його здійснення. Серед засобів навчання привертає увагу такий вебресурс, як вебсайт, що володіє значним освітнім потенціалом для організації дистанційного навчання на усіх освітніх рівнях та викладання дисциплін у закладах вищої освіти.

У статті здійснюється аналіз можливостей використання освітніх вебсайтів у процесі підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання, описано види, функції, основні характеристики та вимоги до освітніх вебсайтів. Розглянуто досвід використання авторського освітнього вебсайту «Дистанційне навчання у початковій школі» в процесі навчання студентів спеціальності 013 «Початкова освіта» під час викладання методик навчання предметів інформатичної освітньої галузі та інших дисциплін. Описано структуру (блоки «Навчально-методичні матеріали», «Учнів», «Батькам», посилання на блог) і наповнення вказаного вебсайту, обґрунтовано його переваги (зручність, простота, гнучкість, доступність, індивідуалізація, інновацізація освітнього процесу тощо) у підготовці майбутніх фахівців – учителів початкових класів до організації дистанційного навчання.

Використання освітнього вебсайту у підготовці майбутніх учителів початкових класів сприяє формуванню когнітивного, операційного компонентів готовності учителів до організації дистанційного навчання у початковій школі, розвитку інформаційно-цифрової компетентності та цифрової грамотності студентів спеціальності «Початкова освіта», підвищенню мотивації до дистанційного навчання, набуття ціннісного ставлення до дистанційної освіти як рівнозначної і ефективної форми навчання й вимоги часу та обставин.

Ключові слова: дистанційне навчання; освітній вебсайт; освітні вебресурси; початкова школа; учителі початкових класів.

1. ВСТУП

Інформатизація та цифровізація сфери освіти на сучасному етапі розвитку суспільства продовжують набувати стрімкого розвитку і виявлятися у нових формах та якість. Реалії сьогодення спонукають до методологічних розвідок у контексті неперервних освітніх трансформацій.

Однією із пріоритетних тенденцій розвитку освіти в умовах сьогодення є дистанційне навчання, яке І. Шахіна, Н. Грига вважають прогресивною педагогічною технологією, яка ґрунтується на сучасних досягненнях у галузі інформаційних та телекомунікаційних технологій [1, с. 284].

Постановка проблеми. В умовах карантину, а тепер і воєнного стану у студентів виникає чимало труднощів, пов'язаних із виконанням завдань, що потребують самостійності, організованості, відповідальності та креативного підходу. Серед таких видів роботи написання курсових, проектних робіт, самостійних, індивідуальних науково-дослідних завдань тощо. Самостійна робота студентів потребує наявності чітких і зрозумілих інструкцій, методичних рекомендацій і довідкових матеріалів, додаткових консультацій що особливо актуально в умовах карантину і воєнного стану.

Актуальності набуває пошук нових підходів до професійної підготовки учителів у контексті використання інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових ресурсів, інноваційних методик, оптимізації освітнього процесу за допомогою мережевих інтернет технологій [2].

Постає потреба у створенні платформи, яка б інтегрувала теоретичний і практичний матеріал та сприяла формуванню компетентностей, необхідних для підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання [3].

Автори Л. Гаврілова і О. Саламаха акцентують увагу на зростанні ролі освітніх вебресурсів, а саме вебсайтів серед навчальних засобів, створених для реалізації дистанційного навчання [3; 4]. Вони мають достатньо потужний освітній потенціал у застосуванні інноваційних методик навчання; аналізі самостійних робіт, здійсненні контролю і самоконтролю, налагодженні взаємодії, обговоренні проблеми і питань освітнього характеру [5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні аспекти дистанційного навчання досліджували вітчизняні та зарубіжні вчені В. Кухаренко, В. Олійник, Ю. Соколова, О. Муковіз, Б. Холмберг, М. Мур, О. Петерсон тощо. Як засвідчує аналіз літературних джерел, питаннями організації освітнього процесу здобувачів освіти за допомогою освітніх вебресурсів цікавилися Н. Морзе, М. Жалдак, Ю. Рамський, О. Резіна, А. Забарна, О. Адаменко, О. Кучерук, Т. Магдич та ін.

Проблему використання освітніх вебресурсів в процесі підготовки студентів в закладах вищої освіти, зокрема і педагогічних, досліджували О. Саламаха, Г. Ковтонюк, О. Бігич, А. Варданян, Н. Кононец, В. Балюк, Г. Стеценко, К. Власенко, І. Сітак, О. Чумак. Питання розробки вебсайтів вивчали С. Івашнюва, Ю. Фальштинська, О. Курцева, В. Мізюк, Є. Амбросімова, С. Тітов, А. Ротем, А. Остер-Левінц.

Об'єктом наукового пошуку Л. Бондар, О. Буряк, Т. Саприкіної, Я. Топольник стали особливості створення і використання сайтів закладів освіти. А дослідники С. Храбуст, С. Лісіна, Л. Гаврілова розглядають освітні сайти як метод дистанційного навчання. Однак, аналіз науково-педагогічних джерел спонукає до висновку, що методико-практичні аспекти застосування освітніх вебсайтів з метою професійної підготовки учителів початкових класів до організації ДН є ще недостатньо розкритими. Зважаючи на це, питання використання освітніх вебсайтів у процесі підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання є **актуальним** і потребує подальшого дослідження.

Мета статті. Стаття присвячена дослідженню досвіду використання освітнього вебсайту як засобу вдосконалення процесу підготовки студентів – майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання.

Завдання роботи:

1. Вивчити можливості використання освітніх вебсайтів у процесі підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання на основі аналізу науково-методичних джерел.

2. Охарактеризувати види, функції та вимоги до освітніх вебсайтів.

3. Розглянути основні складові освітнього вебсайту на прикладі сайту «Дистанційне навчання у початковій школі», що розроблений авторами для студентів спеціальності 013 «Початкова освіта» з метою вдосконалення процесу підготовки студентів – майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання.

Матеріали та методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань було використано такі теоретичні методи дослідження: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення наукових джерел з досліджуваної проблеми, емпіричні: вивчення результатів діяльності, анкетування.

2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Дистанційне навчання дало змогу зробити навчальні матеріали доступними для кожного здобувача освіти, незалежно від епідеміологічної та військової ситуації, місця перебування, а також збагатити інформаційно-освітнє середовище закладу вищої освіти максимальною кількістю інтерактивних освітніх ресурсів, розширити перелік інноваційних методів навчання [6]. Л. Гаврілова слушно зауважує, що серед створених для дистанційного навчання ресурсів, набувають поширення зокрема й освітні вебсайти [4].

Поняття «освітній вебресурс» трактується вченими і як створені за спеціальною інтернет-технологією ресурси (вебсторінка, вебсайт, вебпортал), і інші електронні ресурси, які зберігаються на вебсерверах у різних форматах [7].

Вебсайт дослідники А. Ротем і А. Остер-Левінц характеризують як автентичне, інформаційно насичене навчальне середовище для учнів, яке забезпечує реалізацію процесів викладання і навчання та здатне сприяти організаційному управлінню освітнім процесом [6].

У працях Я. Топольник освітні вебресурси описано як сукупність інформаційних ресурсів, які представлені даними освітнього змісту, розміщені в мережі Інтернет та спрямовані на формування компетентностей особистості зокрема та підвищення ефективності освітнього процесу і самоосвіти загалом [2].

Різноманітність наявних на сьогодні ресурсів мережі інтернет дозволяє Г. Стеценко класифікувати їх за такими критеріями, як: за функціональним призначенням (навчальні, навчально-методичні, довідкові, нормативні, наукові, педагогічні програмні засоби), за цільовим призначенням (офіційні, наукові, науково-популярні, рекламні), за групою користувачів (викладач, вчитель, учень, студент та ін.), за природою основних даних (текстові, графічні, звукові, мультимедійні), за способом організації діяльності користувача (детерміновані, недетерміновані), за способом доступу (локальні, глобальні) та залежно від форми власності (відкриті, закриті, комбіновані) [8].

Дещо вужчим за освітній вебресурс поняттям є освітній вебсайт, що займає важливе місце серед засобів здійснення професійної діяльності педагогічного працівника [4, 9].

Згідно з І. Ніколаєску «вебсайт – це сукупність програмних та апаратних засобів з унікальною адресою у мережі Інтернет разом з інформаційними ресурсами, що перебувають у розпорядженні певного суб'єкта і забезпечують доступ юридичних та фізичних осіб до цих інформаційних ресурсів та інші інформаційні послуги через мережу Інтернет» [9].

З технічної точки зору як вказують С. Івашнюва, О. Саламаха, освітній вебсайт – це інформаційний ресурс, сукупність веб-сторінок з повторюваним дизайном, поєднаних за змістом, розміщених на одному сервері, як навігаційно, так і фізично, яка забезпечує цілеспрямований освітній процес, відповідний запитам суспільства [3; 10].

Загалом науковці виокремлюють декілька видів освітніх вебсайтів: офіційні сайти, сайти закладів освіти, персональні сайти, культурно-освітні сайти, сайти дистанційної освіти, сайти наукових досліджень, довідкові сайти, сайти змагань та інформаційних інтернет-проектів, тематичні сайти, портали, сайти, що виконують роль засобів спілкування (віртуальні методичні об'єднання, консультативні сайти, телеконференції, чати, форуми) [2; 11].

У розрізі нашого дослідження зацікавленість становлять освітні вебсайти та сайти дистанційної освіти, які сприяють здійсненню результативної підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання.

Згідно з результатами опитування, яке було проведено у вересні 2023 року в вигляді анкетування серед 94 студентів 1-2 курсів педагогічних спеціальностей Комунального закладу вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського», 40% респондентів мають власний сайт або блог, 4% працюють над їх розробкою, 53 % ще не створювали власного сайту чи блогу. Це свідчить про популярність подібних ресурсів серед майбутніх учителів і молоді загалом.

Як вказують з Л. Ребуха, Р. Брик сайтам притаманні представницька, інформаційна та комунікаційна функції [5]. Тобто, як зазначає С. Івашнюва, вебсайт традиційно покликаний вирішувати три групи провідних завдань: реклама і створення іміджу; комерційні задачі (поширення послуг, продаж продуктів і товарів); розвиток і мотивація професійної діяльності, тимбилдинг [10].

Таким чином, на думку О. Буряк, Т. Саприкіної освітні сайти забезпечують інформаційно-презентаційну, консультативну, інформаційно-методичну, просвітницьку, навчальну підтримку діяльності учасників освітнього процесу, відкривають нові можливості взаємодії, онлайн комунікації та дозволяють: інтерактивно донести інформацію до аудиторії незважаючи на територіальну віддаленість; оперативно публікувати актуальні новини, наукові, методичні і практичні матеріали; використовувати сучасні засоби комунікації, активізувати участь педагогічних працівників та здобувачів освіти у позакласних і позашкільних заходах (онлайн олімпіадах, тренінгах, конкурсах, конференціях, вебінарах) [12].

Серед засобів створення вебсайтів існують професійні (платний хостинг, індивідуальний авторський дизайн,) і безкоштовні платформи (безкоштовний хостинг після реєстрації, набір готових шаблонів). Серед останніх найбільш популярними є Google сайти, Webnode, Blogger, World Press, Wix, Mozello, Jimdo тощо [10].

З врахуванням призначення і функцій освітній вебсайт має відповідати певним вимогам, наприклад, мати інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, зручну систему навігації, гнучкість майбутньої технічної підтримки. На переконання Д. Кравцова сайт повинен бути практичним, не перевантаженим та простим у використанні, мати зручний дизайн [13].

Науковці детально описують основні характеристики, якими мають володіти освітні вебсайти:

- зміст як смислова і функціональна єдність всіх основних елементів освітнього контенту (тексту, графіки, елементів управління, інтерактивних елементів), чітке структурування дидактичних матеріалів, вичерпне інформаційне наповнення (підручники, посібники, статті, що відповідають тематиці сайту, посилання на електронні джерела інформації, додаткові матеріали, тестові завдання [11; 14; 15];

- дизайн, тобто організація графічних компонентів з метою досягнення певної естетичної та/або функціональної мети, інтерфейс сайту має поєднувати зручне розташування кнопок і гіперпосилань, мати привабливий і простий візуальний вигляд, зрозумілий та зручний в користуванні [11; 15];

- технічна реалізація, що об'єднує вибір компонентів, ресурсів інтегрування технологій, програмних продуктів і технічних засобів;

- експлуатація, що включає характеристики, які описують детальну статистику відвідування освітніх вебсайтів користувачами [11].

Для того, щоб сайт вирішував поставлені перед ним задачі, його оптимальна структура, на думку С. Івашнювої, повинна вміщувати такі розділи: загальні відомості (презентаційне портфоліо, головна сторінка сайту), опис професійної діяльності, блог (як інструмент рефлексії), фотоальбом результатів діяльності, гостьова книга та форма зворотного зв'язку для комунікації з відвідувачами сайту [10].

Колектив дослідників К. Власенко, І. Сітак, О. Чумак до структури освітніх вебсайтів відносять блоки навчального (забезпечення теоретичного й практичного навчання та надання доступу до інформаційно-довідкових відомостей), методичного (навчальна програма з дисципліни, навчально-методичні рекомендації, дидактичні матеріали), пізнавального (взаємодія учасників освітнього процесу, посилання на цифрові ресурси) та моніторингового модулів (контроль та оцінювання) [16].

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Однією з педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів до організації дистанційного навчання у початковій школі є розширення змісту методик навчання предметів інформатичної освітньої галузі розділами щодо аспектів впровадження дистанційного навчання або розробка і впровадження курсу «Дистанційне навчання у початковій школі».

З метою методичного забезпечення викладання дисциплін, спрямованих на підготовку майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання у закладах вищої освіти було розроблено освітній вебсайт «Дистанційне навчання у початковій школі» (автор Ю. Білик), який доступний у мережі Інтернет за адресою <https://sites.google.com/view/dist-education-primary>. Сайт створено за допомогою Google сайтів з урахуванням дидактичних принципів.

Сайт «Дистанційне навчання у початковій школі» розроблений для реалізації принципів дистанційного навчання та повноцінного забезпечення викладання методик навчання предметів інформатичної освітньої галузі студентам спеціальності «Початкова освіта» Комунального закладу вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського».

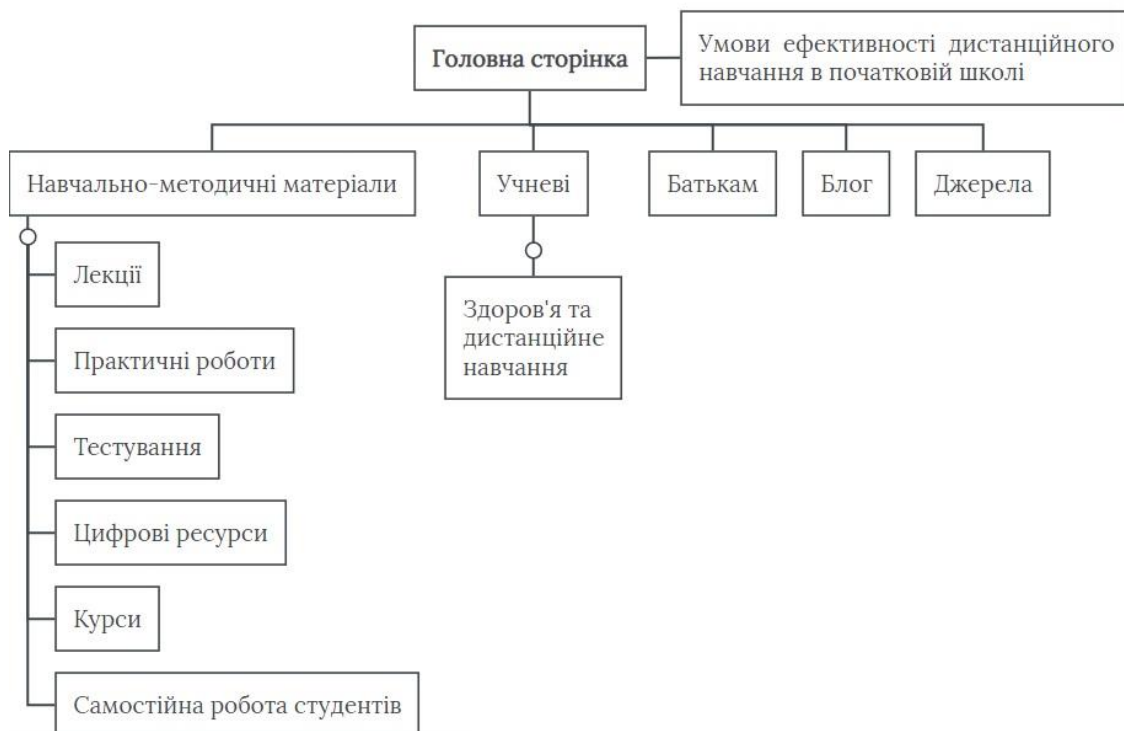

Рис 1. Структура вебсайту «Дистанційне навчання у початковій школі»

Для підготовки майбутніх учителів початкових класів також нами розроблено навчально-методичний посібник «Організація дистанційного навчання у початковій школі», віртуальний клас «Методика навчання предметів інформатичної освітньої галузі» у середовищі Google Classroom (автор Ю. Білик).

На сайті «Дистанційне навчання у початковій школі» розміщені електронні навчальні засоби, які створюють інформаційне наповнення розділів курсів «Методика навчання інформатики», «Методика навчання предметів інформатичної освітньої галузі», «Методика навчання предмета «Я досліджую світ: інформатична галузь», «Інформаційно-цифрові освітні технології та методика навчання» тощо, можуть слугувати контентом спецкурсів щодо підготовки учителів до організації дистанційного навчання у початковій школі, забезпечують самостійну роботу студентів та контроль знань із цих дисциплін. Зокрема, для вивчення теоретичного матеріалу можуть використовуватися тексти лекцій із навчально-методичного посібника «Організація дистанційного навчання у початковій школі», які підкріплюються питаннями для самоперевірки і практичними завданнями, спрямованими на формування інформаційно-цифрової компетентності майбутнього учителя початкових класів.

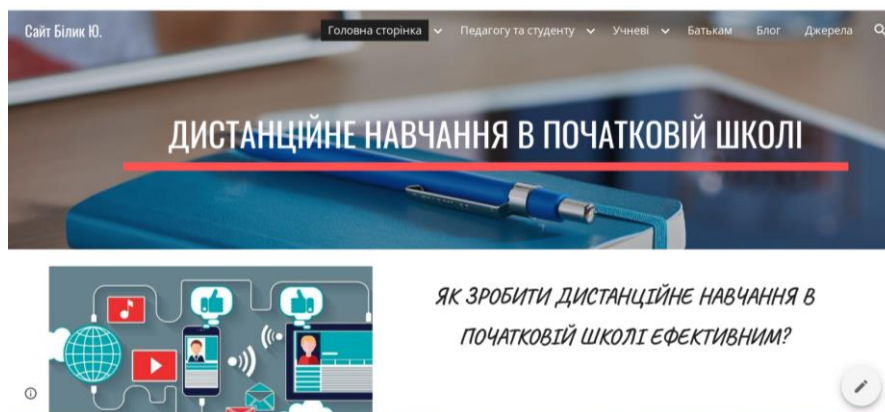

Рис. 2. Головна сторінка сайту «Дистанційне навчання у початковій школі»

Інтерактив сайту «Дистанційне навчання в початковій школі» складається з таких інформаційних блоків:

1. Блок «Головна сторінка» (рис. 1) надає інформацію щодо актуальності дистанційного навчання, висвітлює результати теоретичного дослідження умов ефективності дистанційного навчання в початковій школі та, з метою візуалізації теоретичних матеріалів, містить ментальну карту, розроблену за допомогою сервісу Mindomo (рис. 3).

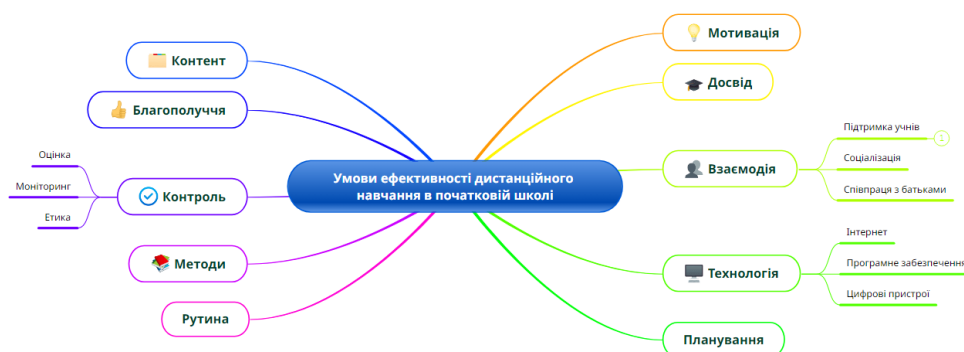

Рис. 3. Ментальна карта «Умови ефективності дистанційного навчання в початковій школі»

2. Блок «Навчально-методичні матеріали» складається з розділів «Лекції», «Практичні роботи», «Тестування», «Цифрові ресурси», «Курси», «Самостійна робота студентів». У лекційному матеріалі описано теоретико-практичні особливості організації дистанційного навчання в початковій школі, проаналізовано історико-філософські аспекти розвитку дистанційної освіти, описано моделі дистанційного навчання та процес проектування дистанційних курсів, охарактеризовано основні сервіси і платформи для організації дистанційного навчання, окреслено особливості впровадження дистанційного навчання в освітній процес початкової школи.

Практичні роботи призначені для опанування майбутніми учителями початкових класів – студентами спеціальності «Початкова освіта» навичками створення дистанційних курсів і наповнення їх інтерактивними дидактичними матеріалами, розробленими за допомогою сервісів Canva, Learning Apps, Wordwall, Padlet, Twiddla, Google Apps тощо.

Сторінка «Тестування» містить тести «Дослідження готовності майбутніх вчителів початкових класів до організації дистанційного навчання» та анкети «Залежність від інтернет технологій», «Виклики дистанційного навчання в початковій школі в умовах воєнного стану», «Діагностична анкета», які дають змогу перевірити рівень сформованості готовності учителя до організації дистанційного навчання в початковій школі, оцінити рівень засвоєння теоретичних і практичних аспектів організації дистанційного навчання в початковій школі, виявити виклики дистанційного освітнього процесу під час воєнного стану [17] та визначити проблеми, з якими зіштовхуються студенти під час вивчення даного курсу.

На сторінці «Цифрові ресурси» розміщено посилання на популярні інструменти: системи керування навчанням (освітні платформи ClassDojo, HUMAN, Moodle), засоби синхронної комунікації (Skype, Zoom), віртуальні дошки (Miro, Padlet), сервіси для перевірки знань (Kahoot!, Quizizz) та інструменти для візуалізації (LearningApps, Wordwall).

Для самостійної роботи та реалізації неформальної освіти може бути цікавою сторінка «Курси», що вміщає підбірку онлайн курсів, розміщених на платформах EdEra та Prometheus, які стосуються дистанційного та змішаного навчання та актуальних питань, що виникають під час роботи в онлайн-форматі. Крім того, сайт забезпечує самостійну роботу з названих вище дисциплін. Кожен студент отримує перелік тем і завдань для самостійної роботи, які здає у відповідному завданні в Classroom.

3. Блок «Учневі» націлений на роботу з молодшими школярами, а саме ознайомлення їх з правилами нетикету, рекомендаціями щодо безпечної і ефективної роботи в дистанційному форматі, комплексами вправ з рухової активності, гімнастикою для очей та техніками управління часом. Також у блоці розміщено посилання на електронні версії підручників та відеоуроки для початкової школи.

4. Блок «Батькам» складають рекомендації для батьків щодо організації дистанційного навчання, безпеки використання освітніх платформ, підбірка нормативно-правових документів, що регулюють дистанційне навчання та комплекс заходів, спрямованих на збереження психологічного і фізичного комфорту молодших школярів.

Крім того, на сайті існує блог (рис. 4) для організації зворотного зв'язку з користувачами, спираючись на яку автори мають змогу відповідати на запитання, отримати й аналізувати відгуки користувачів сайту, давати поради [3], а читачі ділитися лайфхаками та власним досвідом організації дистанційного навчання, набутим у класах і професійної діяльності.

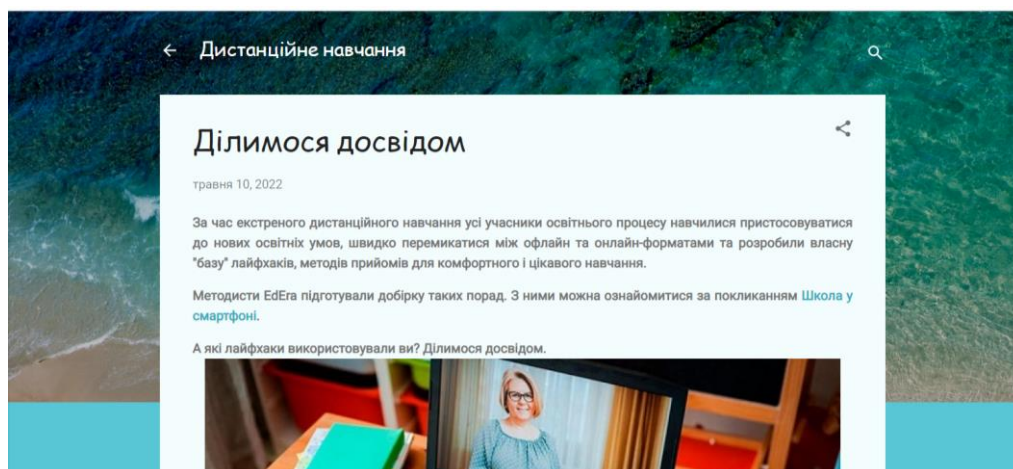

Рис. 4. Сторінка блогу «Дистанційне навчання. Ділимося досвідом»

Використання зазначеного сайту буде сприяти формуванню інтересу та ціннісного ставлення до дистанційного навчання, підвищенню мотивації до організації дистанційного навчання, пізнавальної активності, креативності, самостійності, стимулюватиме максимальний темп формування компетентностей, які є частиною підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання [3]. Сайт «Дистанційне навчання у початковій школі» можна використовувати як під час лекційних занять, так і в процесі виконання практичних робіт.

Погоджуючись з Н. Кононец, А. Варданян [6; 18] переконуємося, що дистанційне навчання за допомогою освітнього вебсайту при вивченні методик навчання предметів інформатичної освітньої галузі, курсів, що стосуються дистанційного навчання забезпечило реалізацію інформаційних процесів, пов'язаних із навчальною інформацією на практиці; сприяло розширенню та вдосконаленню навчально-методичного забезпечення процесу формування готовності майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання; розвитку інформаційно-цифрової компетентності та цифрової грамотності студентів (реалізація першої організаційно-педагогічної умови); формування когнітивного та операційного компонента готовності майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання (реалізація другої організаційно-педагогічної умови); підвищення мотивації (реалізація третьої організаційно-педагогічної умови), що в сукупності сприяє вдосконаленню процесу підготовки студентів – майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання.

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Освітні вебсайти є зручним і доступним засобом здійснення дистанційного навчання, що дає змогу здобути освіту студентам чи підвищити кваліфікацію учителям початкових класів. Аналіз науково-методичних джерел та результати опитування здобувачів освіти доводить доцільність використання освітніх вебсайтів у освітньому процесі педагогічного закладу вищої освіти через можливість реалізувати вимоги щодо підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання, зважаючи на їх загальну доступність та простоту в користуванні, відсутність географічних та часових обмежень [3].

Освітній вебсайт «Дистанційне навчання у початковій школі» поєднує теоретичний, практичний, методичний, довідковий матеріал та цифрові ресурси. Він є допоміжним засобом у самостійній роботі студентів, сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, сприяє підвищенню гнучкості, доступності, індивідуалізації та інноватизації освітнього процесу.

Викладання методик навчання предметів інформатичної освітньої галузі у Комунальному закладі вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського» із застосуванням освітнього веб-сайту, сприяє зростанню професійної компетентності майбутніх учителів початкових класів та реалізації організаційно-педагогічних умов готовності майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання.

Подальші дослідження будуть спрямовані на вивчення мотивації до дистанційного навчання, ефективності впровадження освітніх вебресурсів з дистанційного навчання в практику підготовки студентів закладів вищої освіти педагогічного спрямування, аналіз впливу освітнього вебсайту на формування компетентностей, необхідних для підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації дистанційного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] Шахіна І. Ю., Грига Н. В. Впровадження дистанційного навчання в освітній процес як шлях до розвитку освіти. Гуманізація найкоротший шлях до особистості : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної майстерні (Кременчуцький педагогічний коледж імені А. С. Макаренка, 25 вересня 2020 року) Кременчук: Методичний кабінет. 2020. С. 282–286. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/conferences/article/view/5195>.

- [2] Топольник Я. Освітні інтернет-ресурси як засіб підтримки наукової та професійної діяльності. Освіта. Інноватика. Практика : науковий журнал. 2017. № 1(2). С. 73–75.
- [3] Саламаха О. Є. Використання освітніх інтернет-ресурсів у процесі фізичного виховання студентів, що займаються таеквондо. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2010. № 2. С. 131–133.
- [4] Гаврілова Л. Г. Елементи дистанційної освіти у підготовці майбутніх учителів початкових класів і музики: використання веб-сайту як електронного освітнього ресурсу. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. № 4 (38). С. 323–331.
- [5] Ребуха Л., Брик Р. Інформаційно-освітній простір закладу освіти: структурно-функціональні особливості освітнього веб-сайту. Гуманітарні студії: історія та педагогіка. № 2. С. 103–114. URL: <http://gsip.wunu.edu.ua/index.php/gsipua/article/view/56>.
- [6] Кононець Н. В., Балюк В. О. Інформаційні системи створення електронних освітніх ресурсів для реалізації ресурсно-зорієнтованого навчання студентів економічних спеціальностей. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: наук. журнал. Одеса : ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2020. № 2 (131). С. 52–59.
- [7] Стеценко Г. В. Методика використання освітніх веб-ресурсів у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2010. 17 с.
- [8] Тітов С. В., Тітова О. В. Оцінка юзабіліті освітніх сайтів: методи і технології. Вісник Харківської державної академії культури. Серія : Соціальні комунікації. 2015. Вип. 47. С. 127–134. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/haksk_2015_47_16.
- [9] Николаєску І. О. Сучасні освітні веб-сайти як засіб професійно-педагогічної самореалізації викладача системи післядипломної освіти. Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія: Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. Вип. 1 (38). С. 190–193.
- [10] Івашьова С. В. Формування структури і контенту персонального сайту педагогічного працівника. URL: <http://www.sworld.com.ua/konfer27/77.pdf>.
- [11] Боднар Л. В. Методичні рекомендації щодо створення Інтернет-сайту освітнього закладу. Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Одеса, 2019. 52 с.
- [12] Буряк О. О., Саприкіна Т. Г. Значення веб-сайтів навчального закладу задля формування єдиного інформаційного освітнього простору. Тенденції розвитку вищої освіти в Україні: європейський вектор: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Ялта (20-21 березня 2014 року). Ялта : РВНЗ КГУ, 2014. Ч. 1. С. 48–52.
- [13] Кравцов Д. Аналіз і реалізація модуля для обробки множинних дизайнів для сайтів та електронних підручників. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання. 2020. № 2 (9). С. 287–294. URL: <https://sj.npu.edu.ua/index.php/kosn/article/view/831>.
- [14] Бігич О. Б. Освітній сайт як засіб формування у студентів філологів компетентності в іспаномовному аудіюванні. Іноземні мови. 2015. № 2. С. 50–54.
- [15] Храбуст С., Лісіна С. Освітні сайти як нові методи дистанційного навчання. Інформація, комунікація, суспільство 2020: Матеріали 9-ї Міжнародної наукової конференції ICS-2020. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. С. 85–86. URL: http://ics.skid-lp.info/ics_2020Proceedings.pdf.
- [16] Власенко К. В., Сітак І. В., Чумак О. О. Освітній сайт як засіб формування інформатичної компетентності студента. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки». 2019. № 16. URL: <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/3095>.
- [17] Білик Ю., Коломієць А., Коломієць Т. Особливості організації дистанційного навчання в початковій школі в умовах воєнного стану. ScienceRise: Pedagogical Education. 2023. № 2(53), Р. 26–32. URL: <https://doi.org/10.15587/2519-4984.2023.281208>.
- [18] Варданян А. О. Інтерактивний сайт як засіб ресурсно-орієнтованого навчання студентів-майбутніх лікарів. URL: http://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/4112/1/interaktyvnyi_sait.pdf.

EDUCATIONAL WEBSITE AS A MEANS OF FORMING THE READINESS OF FUTURE PRIMARY GRADES TEACHERS FOR THE ORGANIZATION OF DISTANCE EDUCATION

Bilyk Yulia Petrivna

Postgraduate student, Department of Pedagogy, Vocational Education and Management of Educational Institutions
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University,
Vinnytsia, Ukraine

ORCID ID: 0000-0002-0195-7117

jamsie@ukr.net

Abstract. Informatization and digitization of the educational sphere contributes to the expansion of approaches and methods of professional training of primary school teachers. In the conditions of the pandemic caused by the spread of the Covid-19 coronavirus and the introduction of martial law, caused by the full-scale invasion of the aggressor, long-term interruptions in the supply of electricity, a special emphasis is placed on distance learning and various forms, methods, and means of its implementation. Among the means of education, such a web resource as a website, which has significant educational potential for organizing distance learning at all educational levels and teaching disciplines in higher education institutions, attracts attention.

The article analyzes the possibilities of using educational websites in the process of preparing future primary school teachers for the organization of distance learning, describes the types, functions, main characteristics and requirements for educational websites. The experience of using the author's educational website «Distance learning in elementary school» in the process of teaching students of the specialty 013 «Elementary education» during the teaching of methods of teaching subjects in the field of informatics and other disciplines was considered. The structure (blocks «Educational and methodological materials», «Students», «Parents», links to the blog) and content of the specified website are described, its advantages (convenience, simplicity, flexibility, accessibility, individualization, innovation of the educational process, etc.) in the preparation of future specialists - primary school teachers to the organization of distance learning.

The use of an educational website in the training of future primary school teachers contributes to the formation of the cognitive and operational components of teachers' readiness to organize distance learning in primary school, the development of information and digital competence and digital literacy of students majoring in «Primary Education», increasing motivation for distance learning, acquiring a valuable attitude towards distance education as an equivalent and effective form of education and the requirements of time and circumstances.

Keywords: distance learning; educational website; educational web resources; primary school; primary school teachers.

References (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] Shakhina I. Yu., Hryha N. V. Vprovadzhennia dystantsiinoho navchannia v osvittii protses yak shliakh do rozvytku osvity. Humanizatsiia naikоротshyi shliakh do osobystosti : materialy II Vseukrainskoi naukovo praktychnoi maisterni (Kremenchutskyi pedahohichnyi koledzh imeni A. S. Makarenka, 25 veresnia 2020 roku) Kremenchuk: Metodychnyi kabinet, 2020. S. 282-286. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/conferences/article/view/5195>. [in Ukrainian]
- [2] Topolnyk Ya. Osvitni internet-resursy yak zasib pidtrymky naukovi ta profesiinoi diialnosti. Osvita. Innovatyka. Praktyka : naukovyi zhurnal. 2017. № 1(2). S. 73-75. [in Ukrainian]
- [3] Salamakha O.Ie. Vykorystannia osvitykh internet-resursiv u protsesi fizychnoho vykhovannia studentiv, shcho zaimaiutsia taekvondo. Pedahohika, psykhologhiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu. 2010. № 2. S. 131–133. [in Ukrainian]
- [4] Havrilova L. H. Elementy dystantsiinoi osvity u pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv i muzyky: vykorystannia veb-saitu yak elektronnoho osvitnoho resursu. Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii : naukovyi zhurnal Sumy : SumDPU imeni A. S. Makarenka, 2014. № 4 (38). S. 323–331. [in Ukrainian]
- [5] Rebukha L., Bryk R. Informatsiino-osvittii prostir zakladu osvity: strukturno-funktsionalni osoblyvosti osvitnoho veb-saitu. Humanitarni studii : istoriia ta pedahohika. № 2. S. 103–114. URL: <http://gsip.wunu.edu.ua/index.php/gsipua/article/view/56>. [in Ukrainian]
- [6] Kononets N. V., Baliuk V. O. Informatsiini systemy stvorennia elektronnykh osvitnykh resursiv dlia realizatsii resursno- zoriientovanoho navchannia studentiv ekonomichnykh spetsialnostei. Naukovyi visnyk Pivdenoukrainskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni K. D. Ushynskoho: nauk. zhurnal. Odesa: PNPU im. K. D. Ushynskoho, 2020. № 2 (131). S. 52–59. [in Ukrainian]
- [7] Stetsenko H. V. Metodyka vykorystannia osvitnykh veb-resursiv u protsesi pidhotovky maibutnikh uchyteliv informatyky: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02. Kyiv, 2010. 17 s. [in Ukrainian]
- [8] Titov S. V., Titova O. V. Otsinka yuzabiliti osvitnykh saitiv: metody i tekhnologii. Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii kultury. Seriia : Sotsialni komunikatsii. 2015. Vyp. 47. S. 127-134. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/haksk_2015_47_16. [in Ukrainian]
- [9] Nikolaiesku I. O. Suchasni osvitni veb-saity yak zasib profesiino-pedahohichnoi samorealizatsii vykladacha systemy pisliadplomnoi osvity. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu : Seriia: Pedahohika. Sotsialna robota. Uzhhorod: Vydavnytstvo UzhNU «Hoverla», 2016. Vyp. 1 (38). S. 190–193. [in Ukrainian]
- [10] Ivashnova S. V. Formuvannia struktury i kontentu personalnoho сайту pedahohichnoho pratsivnyka. URL: <http://www.sworld.com.ua/konfer27/77.pdf>. [in Ukrainian]

- [11] Bodnar L. V. *Metodychni rekomendatsii shchodo stvorennia Internet-saitu osvithnoho zakladu. Derzhavnyi zaklad «Pivdenoukrainskyi natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni K. D. Ushynskoho»*. Odesa, 2019. 52 s. [in Ukrainian]
- [12] Buriak O. O., Saprykina T. H. *Znachennia veb-saitiv navchalnoho zakladu zadlia formuvannia yedynoho informatsiinoho osvithnoho prostoru. Tendentsii rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini: yevropeiskyi vektor: Materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, Yalta (20-21 bereznia 2014 roku)*. Yalta : RVNZ KHU, 2014. Ch. 1. S. 48–52. [in Ukrainian]
- [13] Kravtsov D. *Analiz i realizatsiia moduliu dlia obrobky mnozhyhnykh dyzainiv dlia saitiv ta elektronnykh pidruchnykiv. Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Serii 2. Kompiuterno-oriientovani systemy navchannia*. 2020. № 2 (9). S. 287–294. URL: <https://sj.npu.edu.ua/index.php/kosn/article/view/831>. [in Ukrainian]
- [14] Bihych O. B. *Osvitnii sait yak zasib formuvannia u studentiv filolohiv kompetentnosti v ispanomovnomu audiiuvanni. Inozemni movy*. 2015. № 2. S. 50–54. [in Ukrainian]
- [15] Khrabust S., Lisina S. *Osvitni saity yak novi metody dystantsiinoho navchannia. Informatsiia, komunikatsiia, suspilstvo 2020: Materialy 9-yi Mizhnarodnoi naukovo konferentsii ICS-2020*. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, 2020. S. 85–86. URL: http://ics.skid-lp.info/ics_2020Proceedings.pdf. [in Ukrainian]
- [16] Vlasenko K. V., Sitak I. V., Chumak O. O. *Osvitnii sait yak zasib formuvannia informatychnoi kompetentnosti studenta. Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Serii: «Pedahohichni nauky»*. 2019. № 16. URL: <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/3095>. [in Ukrainian]
- [17] Bilyk Yu., Kolomiets A., Kolomiets T. *Osoblyvosti orhanizatsii dystantsiinoho navchannia v pochatkovii shkoli v umovakh voiennoho stanu. ScienceRise: Pedagogical Education*. 2023. № 2(53). P. 26–32. URL: <https://doi.org/10.15587/2519-4984.2023.281208>. [in Ukrainian]
- [18] Vardanian A. O. *Interaktyvnyi sait yak zasib resursno-oriientovanoho navchannia studentiv-maibutnikh likariv*. URL: http://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/4112/1/interaktyvnyi_sait.pdf. [in Ukrainian]

УДК 37.091.2(569.4)“20”

DOI: 10.31652/2412-1142-2023-70-15-23

Восвода Аліна Леонідівна

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри алгебри і методики навчання математики,

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,

м. Вінниця, Україна

ORCID ID: 0000-0003-1844-6759

voevalina@gmail.com

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЬ У ХХІ СТОЛІТТІ

Анотація. У статті представлено результати аналізу сучасних тенденцій розвитку освіти Ізраїлю, зокрема здійснено ґрунтовний аналіз моделі педагогіки, спрямованої на майбутнє. Встановлено, що впродовж останніх двадцяти років ізраїльська система освіти шукає відповіді на виклики глобалізації, зокрема з цією метою Ізраїльське міністерство освіти створило спеціальний підрозділ із планування освіти, орієнтованої на майбутнє. Згідно зі схемою, розробленою ізраїльськими фахівцями, всі тенденції, як світові, так і специфічно ізраїльські, поділяються на шість видів: соціальні, технологічні, економічні, екологічні, політичні, педагогічні. Перераховані вище тенденції розглядаються ізраїльськими фахівцями не лише як виклики чи проблеми, але, насамперед, як можливості досягнення бажаного результату.

Наведені у дослідженні дані свідчать, що Ізраїльська модель педагогіки, орієнтованої на майбутнє, будується на шести основних принципах: принципі особистості (або персоналізації), кооперативному принципі (або принципі партнерства), принципі неформальності, принципі глокальності, принципі трансформації, принципі включення ідентичності і особистісної мети. З формулювань даних принципів випливає, що ізраїльські дослідники в галузі освіти вважають за необхідне підлаштовувати систему освіти під особисті потреби конкретного учня.

Зроблено висновок, що в системі освіти Ізраїлю наявні певні особливості, які варто розглянути з метою використання їх окремих принципів в українській системі навчання. Позитивним в